

JAARVERSLAG 2009

Colofon

Het Jaarverslag 2009 is een uitgave van FNV Waterbouw, t: 088 575 77 60, e: info@fnvwaterbouw.nl, w: www.fnvwaterbouw.nl |
Beeld omslag: Hans Crombeen | Opmaak: Mienieke van der Wekken | Druk: Huisdrukkerij FNV Bouw | Oplage: 50 | 10116 |
April 2010

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord	5
Vergroten organisatiegraad FNV Waterbouw	7
- Kantorenbezoek	7
- Schepenbezoek	7
- Wervingsfolder(s) en communicatie	7
- Website	7
- Ledenwerving	7
Arbeidsvoorwaarden	8
- Cao Waterbouw	8
- Buitenlandcontract	8
- Cao Grindbagger	8
- Cao NSI Holland BV	8
- Cao Smals Bouwgrondstoffen BV	8
- Grensmaasproject	8
- Pensioen	9
Arbeidsomstandigheden	9
- Arbocatalogus	9
Belangenbehartiging	10
- Cursussen voor waterbouwers	10
- OR-platforms	10
De vereniging FNV Waterbouw	10
- Algemeen	10
- Bestuursleden	10
- Raad van Advies leden	11
- Deelnemersraad Bedrijfspensioenfonds Waterbouw	11
De werkorganisatie van FNV Waterbouw	11

VOORWOORD

Geacht lid van FNV Waterbouw, beste lezer,

Het jaar 2009 is in veel opzichten een bijzonder jaar geweest. Op de eerste plaats vanwege de wereldwijde crisis. In heel veel bedrijfstakken heeft deze crisis pijnlijke sporen nagelaten. Pijnlijk vanwege het grote aantallen faillissementen, vanwege de vele ontslagen en werklozen en vanwege de krimpende economie. Nederland hobbelt wat achter de rest van de wereld aan waardoor de problemen hier wat later de kop opsteken, maar de effecten van de crisis waren onmiskenbaar. Ook in de sterke bedrijfstak waterbouw was de crisis merkbaar. Eén en ander is ook terug te lezen in de jaarverslagen van de grote waterbouwbedrijven. Die melden allemaal een terugloop van de winst. Gelukkig wordt er nog gesproken over winst en gelukkig was er in 2009 voldoende werk onder handen, zoals de Tweede Maasvlakte en de kustversterking. De effecten op de langere termijn zijn daarom vooralsnog moeilijk in te schatten. Hopelijk trekt het allemaal weer wat aan (de eerste tekenen daarvan zijn er al).

Bijzonder was het jaar 2009 ook vanwege het grote conflict met de Werkgeversvereniging van Waterbouwers. Deze vereniging durfde het aan om FNV Waterbouw zodanig dwars te liggen met het ondertekenen van het cao principeakkoord 2008 - 2010 en het algemeen verbindend verklaren daarvan, dat er voor FNV Waterbouw niets anders op zat om zich in een bodemprocedure tot de rechter te wenden. Op de zitting zelf was het snel gebeurd: FNV Waterbouw kreeg op (bijna) alle punten gelijk en werkgevers werden veroordeeld. En waar ging het allemaal om? Waar een grote bedrijfstak op wereldniveau klein in kan zijn. En hoe ouderwets en berekenend. Het bestond de werkgevers om op Nederlands grondgebied onderscheid te maken in arbeidsvoorwaarden op basis van nationaliteit. Ben je Nederlander dan krijg je fatsoenlijk betaald, ben je toevallig Filippijn, dan krijg je dat niet. Diezelfde werkgevers die hun mond vol hebben van 'decent work' en van fatsoenlijk ondernemingschap, die durven dit beleid toe te passen en nog normaal te vinden ook. Als het ergens gaat om winst te maken over de ruggen van de werknemers, dan gaven hier de waterbouwers een visitekaartje af.

Veel werk is er verzet binnen de werkorganisatie van FNV Waterbouw, naast de bovengenoemde onderwerpen. Er is gewerkt aan de arbeidsvoorwaarden, aan arbeidsomstandigheden en schepen zijn bezocht, zowel in Nederland als in Singapore. Er is mailverkeer geweest, internetnieuws, een eigen blad uitgebracht. De cao's in de grindbagger vernieuwd, het pensioenfonds bestuurd en er is overleg geweest met de Belgische bonden en ga zo maar door. Veel zaken om tevreden op terug te kijken.

Echter niet alle van de voorgenomen activiteiten zijn geslaagd. De ledenwinst blijft achter. En de versterking met stafleden loopt nog niet naar wens, zo zijn er meer zaken. Reden temeer om er ook in 2010 weer tegenaan te gaan en energie te steken in de belangenbehartiging van de werknemers in de mooie bedrijfstak waterbouw.

Ik wens u veel leesplezier.

Ruud Baars

Algemeen secretaris

VERGROTEN ORGANISATIEGRAAD FNV WATERBOUW

KANTORENBEZOEK

Het voorgenomen bezoek aan de kantoren van de waterbouwmaatschappijen is nog niet voldoende opgepakt. Wel is er contact geweest met Boskalis en Van Oord om gesprekken aan te gaan met stafleden en administratief personeel. Dit verzoek is door de werkgevers afgewezen. Als gevolg daarvan wordt in het arbeidsvoorwaardenoverleg deze materie meer onder de aandacht gebracht. Tevens zijn er gesprekken gehouden met stafleden om te bezien hoe de belangenbehartiging en ledenwerving voor deze doelgroep beter vorm kan worden gegeven. Ook voor zover mogelijk is het meegenomen tijdens de vlootbezoeken.

SCHEPENBEZOEK

In 2009 zijn we van start gegaan met vlootbezoek in Singapore. Als de bemanning daar prijs op stelt, dan komen we graag aan boord. Een mail aan info@fnvwaterbouw.nl is dan voldoende.

WERVINGSFOLDER(S) EN COMMUNICATIE

De communicatie naar de leden is vooral via internet gegaan. Ook de democratische processen hebben deels via dit medium gelopen. Vooral voor de zeegaande waterbouw blijkt het meer en meer het goede middel te zijn. Daarnaast is er natuurlijk ook aandacht geweest voor papieren wervingsmateriaal en is er een eigen blad uitgebracht. De laatste middelen zijn meer gebruikt bij het vlootbezoek. De meest effectieve communicatiemiddelen blijven vooralsnog de directe mondelinge benadering op locatie en het bovengenoemde internet. De voorgenomen poll op internet over de definitie van 'Seafarer' heeft niet plaats gevonden. De oorzaak is gelegen in de implementatie van het MLC verdrag wat vertraging heeft opgelopen. Wel blijkt uit gesprekken met onze leden dat het onderwerp verre van bekend is.

WEBSITE

Op de site van FNV Waterbouw vinden de bezoekers veel informatie over de sector waterbouw. Dat dit gewaardeerd wordt blijkt uit de ruim 28000 bezoekers die de site in 2009 bezocht hebben.

Op de website staat een oproep aan werknemers in de sector zich aan te melden voor de digitale nieuwsbrieven. Inmiddels is er een bestand van ruim 500 adressen in ons bezit. Via de email is een drietal digitale nieuwsbrieven over actuele onderwerpen aan de geïnteresseerden verzonden.

Er zijn twee polls geplaatst met de vragen wat men vindt van de wens van werkgevers om de vakantiebon af te schaffen en of men merkt dat het werk-aanbod minder wordt als gevolg van de economische crisis. 270 leden hebben op de polls gereageerd.

De enquête over de arbeidsvoorwaarden voor de waterbouw cao in 2010 is eind 2009 op de website geplaatst. De enquête richtte zich niet uitsluitend op leden, maar was ook door niet-leden te vullen. Dit was met name belangrijk om de mening van staffunctionarissen te peilen. 13% van de mensen die de enquête digitaal hebben ingevuld waren geen lid van FNV Waterbouw. Hiermee waren wij zeer tevreden.

LEDENWERVING

Ledenwerving heeft vooral plaatsgevonden tijdens de arbeidsvoorwaardentrajecten in de natte grindbagger, tijdens het bespreken van de resultaten met de betrokken leden. Ook tijdens de vlootbezoeken in Nederland en Singapore is er aandacht geweest voor ledenwerving. Daarnaast worden er nog steeds leden via internet ingeschreven. De organisatiegraad blijft redelijk stabiel. Echter door de veranderde samenstelling van het personeel, waar in toenemende mate werknemers met een andere nationaliteit tussen zitten, neemt de groei van het ledenaantal af.

ARBEIDSVOORWAARDEN

CAO WATERBOUW

2009 stond vooral in het teken van de cao en de activiteiten die FNV Waterbouw moest ondernemen om de cao door werkgevers getekend te krijgen. Al in januari 2008 werd een principeakkoord bereikt. Bij de uitwerking van dat principeakkoord bleek dat werkgevers een nieuw onderwerp in de cao wilden hebben: een verandering in de werkingssfeer-artikelen. Omdat deze artikelen bepalen wie wel en wie niet onder de cao vallen, zijn we daar als bond niet akkoord mee gegaan.

Na veel heen en weer gepraat heeft FNV Waterbouw de werkgeversorganisatie via de rechter gedwongen om de cao alsnog te tekenen. Zonder de door de werkgevers gewenste veranderingen. Dat heeft ertoe geleid dat de cao inmiddels bij de drukker ligt.

Maar waarom is dat werkingssfeerartikel zo belangrijk voor ons? Allereerst vanwege ons standpunt dat voor gelijk werk, gelijk betaald moet worden. Om te voorkomen dat mensen vanuit het verre buitenland een te laag loon verdienen. Maar ook om te voorkomen dat er concurrentie ontstaat op werkgelegenheid tussen onze leden, veelal Nederlanders, en de buitenlandse werknemers aan boord. Wij staan geen verdringing toe op loon. Een selectie op kwaliteit? Ja! Een selectie op kosten? Nee!

BUITENLANDCONTRACT

In 2009 hebben we de gesprekken over de teksten van het zogenaamde woordencontract afgerond en per post verzonden aan onze leden bij Van Oord en Boskalis, op wie het contract van toepassing is. Jarenlang was een oorspronkelijk document nodig, aangevuld met de principeovereenkomsten die daarna zijn afgesloten. Nu is weer in één document terug te lezen wat de afspraken zijn.

Ook in 2009 zijn we weer gestart met nieuwe onderhandelingen. Door de perikelen rondom de cao heeft dat stilgelegen, maar het is inmiddels weer opgepakt. De gesprekken zijn weer van start gegaan en we hopen u binnenkort een resultaat te kunnen voorleggen.

Ook bij Tideway sluit FNV Waterbouw een Buitenlandcontract af. Dit contract is geënt op het

contract met Boskalis en Van Oord. Wij hebben bij de onderhandelingen met Van Oord en Boskalis ingebracht dat Tideway partij zou moeten zijn. Daarover is op het moment nog niets bekend.

CAO GRINDBAGGER

In 2009 is een aantal werknemers uit de grindbagger naar het grensmaasproject gegaan. De cao onderhandelingen voor de overige werknemers in de grindbagger is opnieuw voortgezet.

CAO NSI HOLLAND BV

Cao-onderhandelingen voor NSI, die gebruikelijk de grindbagger volgen, werden eveneens voortgezet. Helaas werden aan het einde van het jaar de werknemers geconfronteerd met reorganisatieplannen van de werkgever.

CAO SMALS BOUWGRONDSTOFFEN BV

Bij grindbaggerbedrijf Smals was 2009 een lastig jaar. Reorganisatie vanwege het terug gaan naar een enkele ploeg kostte enkele werknemers hun baan. Desondanks kon een cao worden afgesloten waarbij een verhoging conform het loon- en arbeidsvoorwaardenbeleid van de FNV kon worden afgesproken.

GRENSMAASPROJECT

Langs de Maas wordt al jaren grind gewonnen, als basis voor bijvoorbeeld beton. In het verleden gebeurde dat door een aantal bedrijven. De overheid wilde echter één partner. Dat dwong de bedrijven tot een zeer nauwe samenwerking, die in 2009 leidde tot de oprichting van Grindmaas BV. Dit bedrijf heeft een langdurige concessie van de overheid gekregen voor het winnen van het grind. De werknemers van de voormalige grindwinners zijn overgegaan naar Grindmaas BV. Voor iedereen betekent dit grote veranderingen in werktijden, maar ook andere arbeidsvoorwaarden. Door middel van een overeenkomst tussen FNV Waterbouw en de werkgevers werden die veranderingen grotendeels geneutraliseerd. Een ingewikkeld traject, omdat voor een groot deel van de mensen ook de van toepassing zijnde cao veranderde.

PENSIOEN

Het Bedrijfstak Pensioen Fonds Waterbouw (BPF Waterbouw) kende een slecht jaar. FNV Waterbouw is in het bestuur vertegenwoordigd met twee zetels. Onze inzet, en die van de werkgevers in het bestuur, is het om de pensioenen waardevast te laten zijn door de pensioenopbouw met de stijging van het loon in de sector en de ingegane pensioenuitkeringen te verhogen met de stijging van de prijzen.

Dat gebeurt normaal gesproken op 1 januari van het jaar. Helaas was het pensioenfonds op 1 januari 2009 niet in staat de pensioenen te verhogen. Slechte beleggingsresultaten en een lage rente waren daar de oorzaak van. Als pensioenfonds kom je dan in een fase van herstel. Het pensioenfonds herstelde zich relatief snel in 2009, waardoor per 1 januari 2010 weer volledig geïndexeerd kon worden.

ARBEIDSOMSTANDIGHEDEN

ARBOCATALOGUS

De in 2008 opgezette arbocatalogus, een verzameling afspraken tussen werkgevers en werknemers in de sector over arborisico's en oplossingen, is in 2009 verder uitgebouwd. De risico's (en oplossingen daarvoor) die in 2009 zijn toegevoegd zijn het werken in besloten ruimtes, werken met verontreinigde grond, fijnstof en steenstortwerkzaamheden. Ook gritstralen werd toegevoegd, op nadrukkelijk verzoek van de Raad van Advies. De catalogus is te vinden op www.caowaterbouw.nl/arbocatalogus.

In 2009 liep ook een wedstrijd rondom de arbocatalogus, die startte bij de introductie ervan. In december heeft een delegatie van werkgevers en vakbonden de prijzen uitgereikt. De hoofdprijs moest bij loting worden verdeeld, omdat er een aantal mensen was met hetzelfde aantal punten. Een hele prestatie, ook gezien de lange looptijd van de wedstrijd.

BELANGENBEHARTIGING

CURSUSSEN VOOR WATERBOUWERS

De cursus voor waterbouwers, die voor 2009 in het werkplan was opgenomen, is door werkdruk niet georganiseerd. We hebben keuzes moeten maken in het aantal activiteiten met een hoge prioriteit. Zo is het afgelopen jaar veel werk verzet om de juridische procedure over de cao tot een goed einde te brengen. Het bracht veel werk en hoge kosten met zich mee, daardoor was er geen ruimte voor andere activiteiten, zoals de voorgenomen cursus.

OR-PLATFORMS

In 2009 is het initiatief genomen tot het organiseren van een bijeenkomst voor ondernemingsraads- en

personeelsvertegenwoordigingsleden met als doel een ondernemingsraadplatform op te richten. FNV Waterbouw vindt medezeggenschap in de sector zeer belangrijk en door een or-platform op te richten kunnen leden informatie en ervaringen in de medezeggenschap met elkaar uitwisselen. Deelname was open voor zowel leden als niet-leden. Medio december 2009 zou de eerste bijeenkomst een feit zijn. Door werkzaamheden in het buitenland moesten veel geïnteresseerden zich afmelden. Het platform is alleen een succes als er verschillende deelnemers van verschillende bedrijven deelnemen. Omdat de belangstelling voldoende was, is er besloten om een andere datum in 2010 te plannen.

DE VERENIGING FNV WATERBOUW

ALGEMEEN

De Raad van Advies is volgens de jaaragenda vier maal bijeen geweest. Op het overleg zijn diverse onderwerpen aangaande de sector behandeld. Ook is de Raad van Advies aanwezig geweest op de bijeenkomst voor kaderleden en bestuurders van de Belgische en Nederlandse vakbonden in de waterbouw. Op deze bijeenkomst is veel informatie uitgewisseld en is de strategie naar de Belgische en Nederlandse waterbouwers om een internationale overeenkomst af te spreken over fatsoenlijk werk onder de BWI-vlag afgestemd. Dat laatste heeft niet direct geleid tot afspraken. Daar was de bodem-procedure over de cao debat aan. In 2009 is het bestuur van FNV Waterbouw in samenstelling veranderd. De voorzitter Dick van Haaster en de vice voorzitter Marcel van den Broek hebben plaatsgemaakt voor respectievelijk Hans Crombeen en Joost Kaper. Ook is het bestuur volgens schema zes maal bijeen geweest. In mei is de algemene

jaarvergadering bijeen geweest. Op deze vergadering is het nieuwe bestuur gekozen en zijn de statuten aangepast. Het aantal leden van FNV Waterbouw dat op de vergadering afkwam, viel nogal tegen. Dit beeld past wel in het algemene beeld over het bezoek aan vergaderingen van de vakbeweging. De werving voor de deelnemersraad van het pensioenfonds heeft nieuwe deelnemers opgeleverd. De werving van contactpersonen is wat achter gebleven bij de ambitie, het aantal leden is ongeveer gelijk gebleven. Wel was er hier en daar sprake van verschuiving. De belangrijkste reden van opzegging is overlijden, gevolgd door het verlaten van de bedrijfstak.

BESTUURSLEDEN

In het jaar 2009 bestond het bestuur van FNV Waterbouw uit:

- Hans Crombeen (*voorzitter*)
- Joost Kaper (*vice-voorzitter*)

- Ruud Baars (*algemeen secretaris*)
- Rob Pauptit (*penningmeester*)

RAAD VAN ADVIES LEDEN

De Raad van Advies van FNV Waterbouw bestond in 2009, buiten de bestuursleden om, uit J. Brands, J. Drost, Z. Nagy, A. Oosterbaan, L. Overwater, J. van de Pol, G. Prins, C. Scheltema, W. Schmetz, G. van Tintelen, M. Wischmeijer en K. Zuidweg.

DEELNEMERSRAAD BEDRIJFSPENSIOENFONDS WATERBOUW

In de deelnemersraad BPF Waterbouw heeft FNV Waterbouw 4 zetels actieven en 8 zetels niet-actieven. De 4 actieven zetels zijn bezet door de heren B.C. Veltman, G. Prins, C. Zuidweg en J.F. Lanser. De niet-actieven zetels worden vertegenwoordigd door J. Klein, C. van de Wetering en C. de Veth. Er zijn nog 5 vacatures voor de niet-actieven.

DE WERKORGANISATIE VAN FNV WATERBOUW

De samenwerking tussen de moederbonden van FNV Waterbouw is goed te noemen. Beide bonden zetten hun personeel 'om niet' in om de werkzaamheden te kunnen doen. De taakverdeling tussen de bonden en het bestuur wordt duidelijker en de dubbelloop is er bijna uit. Alleen in de natte grindbagger moeten er nog afspraken worden gemaakt met lokale bestuurders om reistijd te voorkomen en vanwege efficiëntie. Ook de verdeling van personeel over de paritaire organisaties is ter hand genomen en zal verder uitgebouwd moeten worden. De helpdesk van FNV Bouw is getraind om de vragen van de leden te kunnen beantwoorden, of door te verbinden met de collega's van FNV Waterbouw. De aparte vergadercircuits tussen het bestuur van FNV Waterbouw en de sectorbestuurders van FNV Waterbouw is beter op elkaar

afgestemd. Dat is ook gebeurd met de sectorale ondersteuning en de ondersteuning van het bestuur. Het sectorsecretariaat is weer goed bemenst en dat werpt ook vruchten af. FNV Waterbouw is een kleine bond, maar wel actief in een aansprekende sector, waar veel gaande is. Dat maakt de werkdruk bij het personeel hoog en vraagt om veel toewijding en kwaliteit. We kunnen vaststellen dat er een noodzaak is om slimmer te gaan werken en nog meer dan tot op heden gebruik te maken van de competenties van de moederbonden.

De mogelijkheid om via internet meer afstemming te hebben tussen de moederbonden is onvoldoende gelukt. Dit heeft te maken met het plaatsen van nieuwe systemen bij de moederbonden.

